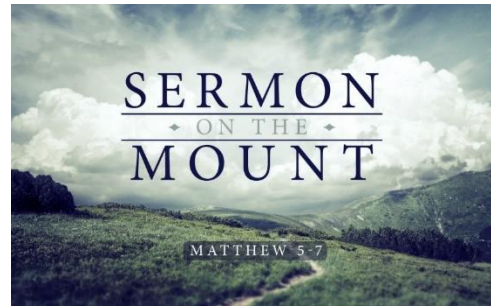

DEEL 6, JEZUS EN WAT GELOVEN ABSOLUUT NIET IS

HET DOEL VAN DE HEER JEZUS

We denken dit seizoen na over de Bergrede. **In de Bergrede laat Jezus zien hoe een burger van Zijn Koninkrijk eruit ziet en hoe deze behoort te leven.**

Het is dus veel meer een karakterbeschrijving van een burger van dat Koninkrijk dan dat het een wetboek van het Koninkrijk is. Na een algemene inleiding hebben we gekeken naar de zaligsprekingen. In die zaligsprekingen laat Jezus zien hoe een burger van Gods Koninkrijk eruit ziet en vervolgens zegt Hij in de Bergrede welke uitwerking iemand met deze karaktereigenschappen in de wereld om hem heen behoort te hebben. De Heer spreekt over de uitwerking en vruchten van Zijn gerechtigheid. Telkens speelt de tegenstelling tussen de leer van Jezus en de Schriftgeleerden en farizeeën een belangrijke rol. Bovenliggend thema blijft in de gehele Bergrede datgene wat we in de eerste les hebben geleerd; Jezus beschrijft hoe een burger van Zijn Koninkrijk eruit ziet. Vandaag kijken we naar Hoofdstuk 6:1-8 en 16-18.

DE GERECHTIGHEID VAN JEZUS

We hebben eerder al vastgesteld dat het bij het leven als burger in Gods Koninkrijk gaat over een leven van gerechtigheid. Vorige keer ontdekten we dat dit geen zaak is van het opvolgen van allerlei regels en wetten maar dat God ons hart aanspreekt en wil veranderen. Leven vanuit de gerechtigheid van Jezus heeft een diepe invloed op hoe we omgaan met zaken als boosheid, verleiding, relatie en onrecht ontdekten we in deel 5. Vandaag gaan we verder met deze verkenning van de gerechtigheid van Jezus en zien we hoe het uitwerkt op onze relatie met onze hemelse Vader. In de tekstgedeelten van vandaag wordt gesproken over het geven van liefdegaven, het bidden en het vasten. Zaken die we in bijna elke religie tegenkomen en die een plaats hebben in de verhouding van de gelovige tot God. **Zou er een verschil zijn in de benadering van liefdadigheid, gebed en vasten in het christelijk geloof en de Islam. Waarom wel of niet?**

Jezus spreekt heel vanzelfsprekend over zaken als liefdegaven, bidden en vasten. Ze waren deel van het Joodse religieuze leven en Hij gaat ervan uit dat deze disciplines ook in het leven van Zijn volgelingen een plaats zullen hebben. **Hoe ga jij met deze dingen om? Welke plaats hebben ze in jouw leven?**

Het is belangrijk dat we begrijpen dat Jezus ons geen exacte instructies geeft over hoe je volgens de regels liefdadig moet zijn, hoe je volgens de regels der kunst behoort te bidden en op welke wijze je behoort te vasten. Ik kan niet vaak genoeg benadrukken dat Jezus ons geen regels wil opleggen maar dat Hij ons hart wil raken en veranderen.

HET GEVEN VAN LIEFDEGAVEN

Liefdadigheid

Wees op uw hoede dat u uw liefdegave niet geeft in tegenwoordigheid van de mensen om door hen gezien te worden; anders hebt u geen loon bij uw Vader, Die in de hemelen is.

(Matteüs 6:1)

Het geven van een liefdegave is hetzelfde als dat andere ouderwetse woord: het geven van een aalmoes. Het om een vorm van liefdadigheid waarin je omziet naar de mensen die het minder goed hebben. In het Oude Testament staan vele oproepen om naar de armen om te zien en Jezus verwacht dit van Zijn leerlingen ook.

Op welke manier zie jij om naar mensen die het moeilijker hebben dan jij? Zou je hierin willen groeien? Welke stappen zou je kunnen zetten?

Liefdadigheid heeft ook te maken met diaconaat. Diaconie is dienst aan mensen. Het woord 'diaconie' komt van het Griekse διακονία (diakonia), dat letterlijk 'dienst' betekent. **Hoe kunnen we als gemeente onze diaconale taak naar ons dorp meer gestalte geven? Wat zou jij daarin willen doen?**

Maar net zoals we vorige keer ook zagen is Jezus niet alleen geïnteresseerd in wat we doen maar vooral in waarom we het doen. Liefdadigheid was samen met gebed en vasten 1 van de verplichtingen van Farizeeërs en ze hielden zich daar ook nauwgezet aan. Mooi toch? Denk je dan misschien maar de Heer Jezus heeft er wel wat op aan te merken! Hij waarschuwt voor huichelaars. Het woord 'huichelaar' (hupokritēs, hypocriet) komt uit het Grieks en betekende oorspronkelijk 'toneelspeler', d.w.z. iemand die optreedt achter een masker, die zich als een ander voordoeft.

Waarom plakt Jezus dat etiket op de goede daden van de Farizeeërs en Schriftgeleerden?

Wat bedoeld Jezus ermee dat onze linkerhand niet mag weten wat onze rechterhand doet wanneer we een liefdegave doen?

Op welke beloning zou de Heer doelen in vers 4?

BIDDEN

En wanneer u bidt, zult u niet zijn als de huichelaars; want die zijn er zeer op gesteld om in de synagogen en op de hoeken van de straten te staan bidden om door de mensen gezien te worden. Voorwaar, Ik zeg u dat zij hun loon al hebben. (Matteüs 6:5)

De grote fout die de Schriftgeleerden en Farizeeën maken is niet dat ze bidden maar tot wie ze bidden. Het verwijt wat Jezus hen maakt is dat ze wel allerlei vrome taal uitslaan maar hiermee niet tot God komen maar eigenlijk alleen maar gehoord/gezien willen worden door de mensen om hen heen.

Lopen ook wij het gevaar om religieus gedrag te vertonen om door mensen gezien te worden? Hoe dan?

Aan de andere kant hoor ik vaak mensen zeggen dat ze bang zijn om in het openbaar te bidden. De reden is veelal dat men het moeilijk vindt om de juiste woorden te vinden en zich

afvragen wat andere van hun gebed vinden. **Op welke wijze spreken deze woorden van Jezus deze mensen ook aan?**

Zou Jezus hier bedoelen dat we maar helemaal niet meer in het openbaar moeten bidden omdat gebed in de kern een privé zaak is tussen gelovige en God?

VASTEN

En wanneer u vast, toon dan geen droevig gezicht, zoals de huichelaars. Zij vervormen namelijk hun gezicht, zodat zij door de mensen gezien worden als zij vasten. Voorwaar, Ik zeg u dat zij hun loon al hebben. (Matteüs 6:16)

De derde discipline die Jezus noemt is het vasten. Misschien bij ons wat minder bekend. In een studie (discipelschap, deel 12) van vorig jaar kun je meer lezen over het hoe en waarom van vasten en waarom het ook in het leven van de gelovige van vandaag een plaats mag hebben.¹ Met de woorden van Jezus in vers 16 worden weer de Farizeeën en Schriftgeleerden aangesproken niet op het feit dat ze vasten maar juist dat ze het op zo'n overdreven duidelijke manier doen en daarmee uit zijn op eervolle of prijzende opmerkingen van mensen terwijl Bijbels vasten het doel heeft om de relatie met God te verdiepen. **Heb jij persoonlijk ervaring met vasten? Wanneer was dat en was dat regulier vasten of een andere vorm? Deed je het alleen of met anderen? Hoe heb je het ervaren?**

EEN TEGENSTRIJDIGHEID?

Tot 3 keer heeft de Heer het over onze hemelse Vader die in het verborgene ziet en ons zal belonen voor het geven van gaven, ons gebed en ons vasten. We moeten de dingen die we doen niet doen om door mensen gezien te worden is Zijn boodschap. Opmerkelijk want in

¹ <https://www.fokkostalman.nl/bijbelstudies/bijbelstudie-discipelschap>

Matteüs 5: 16 lezen we juist: *Laat uw licht zo schijnen voor de mensen, dat zij uw goede werken zien en uw Vader, Die in de hemelen is, verheerlijken.*

Hoe kunnen we deze tegenstrijdige zaken verklaren?

Weer is het hart/de motivatie waarmee we zaken doen de sleutel. Enerzijds worden we opgeroepen om goed te doen aan mensen in nood zonder erover op te scheppen of onszelf erdoor verheven gaan voelen maar juist uit oprechte liefde en mededogen met de ander. Die oprechte liefde maakt dat we niet op onszelf wijzen maar juist iets van Gods liefde door ons heen zichtbaar wordt. We worden opgeroepen om in het gebed en ons vasten niet naar mensen om ons heen te kijken maar helemaal gericht te zijn op onze hemelse Vader. Als Hij centraal staat/ons hart oprecht is dan kunnen we ook in het bijzijn van andere bidden en valt ons vasten de ander niet op.

De relatie met God is dus de sleutel. In Matteüs 5 spreekt Jezus ons hart aan door ons op te roepen de ander niet voorbij te gaan maar juist naar hem om te zien en in Matteüs 6 roept hij ons op om niet met ons religieuze gedrag te koop te lopen om zo op anderen neer te zien of om onszelf beter te voelen dan de ander.